

Kitap pa Daniel - Namba mia acel ki abich

Kwanyo kitem kitem pa Lok Maber: Ki Yubo pa Krisito i bot Kwero ki Yare pa Sitefano

Jeff Pippenger
2024-02-29

I pot buk ma me agiki, wan woneno ni pwony ma omiyo Lamo Maleng otyeko nyuto ni Yahudi 'giketo gonyo i pe yiegi bot Injili' i Musalaba, ci dok gi omoko ada pe yiegi i kare ma gigo Stefano ki kidi. En romo niningo? Ento pe yie bot Injili pa Yahudi magi ma gidwongo kedo i kare meno onongo obedo tic ma otime piny-piny. Gin dong kikweyo-gi woko i kare me nywolone. Kare me nywolone pa Kristo dok i kare me gigo Stefano ki kidi nyuto pe yie bot Injili ma otime piny-piny.

“Dano pe ngeyo man, ento lok maber man opongo polo ki yom cwiny. Ki paro madit me cwiny marweny, jo maleng ma aa ki i piny me ler gi wolo i piny. Piny weng odoko ler pi bedo pa En. I wang got me Bethlehem gicoko lwak malaika mapol ma pe romo pimo. Gitye ka kuro cik me nyutu lok maber bot piny weng. Ka ladit me Israel onongo obed atir i lagwok ma kicweno botgi, onongo gicwako tutwal i yom cwiny me nyutu nywol pa Yesu. Ento kombedi gikwalo gi woko.” *The Desire of Ages*, 47.

Caki ki nywol pa Yesu nyaka tho pa Sitefano, kit me kweyo woko Lok pa Ber ma Isirayel me con ka dongodongo onyutu. Kweko ngec ni Juu kweyo woko Kristo obedo ma ka dongodongo weko ki romo nyutu “guro kweyo-gi woko” i kabedo aryo: i musalaba, ka duka pa templo okec iye, kede i tho pa Sitefano. Kweco pa duka pa templo obedo lanyut ni pe dong gin jo pa lagam pa Lubanga; kede, ka gicwero Sitefano ki kidi, Sitefano oneno Yesu ocung itung macego pa Lubanga, ma i buk Daani'el gonyo apar aryo, coc acel, obedo lanyut me giko kare me kica. Balo pa Yerusalem bene obedo lanyut me giko kare me kica.

Kwalo me dwogo ma bin obedo bot Yerusalem romo kikweyo ne kare macek keken; ka wang pa Kirisito ocung i Yerusalem ma kikweko i potu, oneno pe potu pa en keken, ento potu pa lobo weng. Oneno ni, calo Yerusalem kikweko i potu, kamano bende lobo bikweko ne bot potu pa ne. Oneno kwalo me dwogo ma bin odwogo bot joma tye i lweny bot Lubanga. Gin ma otime i kare me potu pa Yerusalem bigeno dok otime i nino madit ki ma ror pa Lubanga, ento i kit ma rorer mapol. *Review and Herald*, December 7, 1897.

Ngwono pa Lubanga keken ma ogengo guro woko pa Jerusalem i msalaba.

I keto Kric i misalaba ma jo-Yahudi otimo, rugo pa Jerusalem ogamo i kede. Rem ma obir i Kalivari obedo pire tek ma otyeko cwalo gi i rugo, pi piny man kacel ki pi piny ma bino. En bene obedo kamano i nino madit me agiki, ka yubu obipoto ikom jo ma gikwero kica pa Lubanga. Kric, kidi ma gi kungo kwede, obinone botgi calo got me dwogo cim. Dwong pa wang' wiye, ma pi jo maler obedo kwo, obibedo pi jo marac mac ma omego. Pien rwate ma gikwero, kica ma gicenyo, laco cal obibalo. *The Desire of Ages*, 600.

En kica pa Lubanga keken ma okwanyo kelo goro pa Jerusalem i cawa pa musalaba.

Bang ka Kristo keken owaco pi obalo pa Jerusalem, pi mwaka macek 40, Rwot ogengo loro pa en i bur kede piny. Ber tutwal obedo kwanyo cwinya pa Lubanga bot jo ma giketo woko Lok Mabere pa en, kede jo ma gigiko Wuode. *The Great Controversy*, 27.

I cawa me lanyo Ka pa Lubanga ma agiki, Yesu oketo lwak me myero jo ma luwo En owuok ki Jerusalem, ka “kwer ma kelo opoto” ma Daniel janabi owaco ikome kikineno ki gi. I kare me acel ma olanyo Ka pa Lubanga, owaco ni Yahudi gi otime ot pa Won En gungu pa laco cwer; ento i kare ma agiki owaco ni, “ot pa wun” kityeko weko botu opoto. Kadi pud pe obino kare me kweyo En i kurusi ma obino nono, Ka pa Lubanga ma labur onogedo iye i kare me kweyo i kurusi, dong kityeko nyutu ne ni “ot pa Yahudi,” ento pe “ot pa Lubanga.” Dera White nyuto kare ma Kristo otero cingone; kacel ka lamal ne woti anyim, obedo bende waco ikom higa apar angwen me kica ma kitingo.

Lok pa Kristo bot jo-jadolo ki rwodi, “Nen, otwu dong okweyo botwu nono” (Matthew 23:38), oketo bworo madwong’ i cwinygi. Giyaro calo pe gicoyo, ento lapeny ikom gin ma lok man nyute con obedo ka cako malo i wi gi kacel. Peko ma pe onen nen calo tye ka kuro gi. Oromo ni ot madit ma lamal, ma obedo dwong pa piny, i kare matidi bino bedo apok me yubu? . . .

“Kristo omiyo latic pa En cal me bolo ma obino i Jerusalem, ki owaco botgi kit me dwogo woko: ‘Ka uneno Jerusalem oburo ki luwak, ci unubed ngeyo ni bolo pa iye obedo cok. Eci gin ma tye i Yudea, wegri rwene i got; ki gin ma tye i tung iye, wegri wu woko; ki gin ma tye i gweng, pe wegri donyo iye. Pien gin eni obedo cawa pa kwer, me timo ni jami weng ma kiketo i coc obed opong.’ Lapok man kicwalo pi kiwinyo en i lacen me mwaka 40, i kare me bolo pa Jerusalem. Jo-Kristiani gi winyo lapok man, ki pe otho Kristiani acel i bolo pa kabedo me Jerusalem.” *The Desire of Ages*, 628, 630.

Kristo okete i lacer i higni 31; ci ki anyim maromo higni 40, i higni 70, Jerusalem oyubu woko, ma aa ki lubo ne pi higni 3 ki odiang acel. Obedo niningo ni Jerusalem onwongo oyubu i lacer i higni 31, ka ento dok tye kare me temo pi higni 3 ki odiang acel, ma kikwayo calo cweek 70 i Daniel 9:24? Megi magi ma nen calo pe rwate rwate romo dwokke niningo? Yore me dwoko ma yot loyo en man: kun wa donyo bot giko pa kare me temo ma kinyuto ki cweek 70, myero waneno ni en giko me temo ma bedo ka mede mede. Man tye atir; ento kwanyo woko rwate ma atir pa porocit ka ki keto lanyut me yoo pa gin ma otime. Atemo me yaro.

Ka Pentekosti nyutu calo cik me Sunday ma con obino, ma i iye twol mapat ma i Babilon kikwanyogi woko, ento pingo ni Kabaruru Maber odonyo bot joma pe gi Yawudi higa adek ki higa macok piny kinyi ki Pentekosti? En aye tho pa Kirisito onyo tho pa Isitefano obedo lamal me loro kare me temo pa Isirayel macon? Ka Adventism pa Laodikea kijuko bedo kanisa i cik me Sunday ma con obino, ento ogweyo woko pa Hekalu i higa 70, obedo nyutu tyeko pa Hekalu pa Adventism pa Laodikea i cik me Sunday? Gin ma twero nyutu calo pe rwate kigonya ki tic pa “rek i wi rek”, ci ka tic meno kigoyo, lami-loko pa lamal me yo ma watye ka yaro bedo maler tutwal kede makwako.

Cabit ma Kristo oketo kwer atir iye kikwanyo i kare aryo marwate piny, kare keken obedo higa adek ki abing pa higa. Higa adek ki abing pa higa me acaki cako ki Bapatisim pa Kristo ki giko ne ki tho pa en. Bapatisim obedo cal pa tho pa en ki dwogo pa en i kwo, ci acaki pa kare meno me

higa adek ki abing pa higa rwate piny ki giko ne. I kare meno Kristo oyabo Lok Maber bot Yawudi keken. Giko pa higa adek ki abing pa higa meno nyutu acaki pa higa adek ki abing pa higa ma bino. Acaki pa kare aryo pa higa adek ki abing pa higa cako ki tho pa Kristo, ki giko ne ki tho pa Sitefano. I kare meno latic pa Kristo oyabo Lok Maber bot Yawudi keken.

Kare aryo meno, ma gin rek me poropheti ma kiweyo gi mapat pat, myero ki rwate gi 'rek i wii rek'. Cako weng ki tyeko weng gitye ki keto nying pa Alfa ki Omega; pien puk me cako ki puk me tyeko en acel. Kare aryo weng gin acel keken; kede tic ma kityeko timo i kare acel-acel bene en acel. Kirisito, ma obedo Makwongo ki Agiki, bene obedo Lacwe pa gin weng, kede i gin man En aye Lacwe me Adwogi. Lok pa Heberu 'adwogi' kicweyo ne ki buku adek pa Heberu. Buk mukwongo, ma lubo ne buk maromo apar adek, ma lubo ne buk agiki i buku pa leb Heberu, kityeko orwategi me cweyo lok pa Heberu 'adwogi'.

I kare aryo me higa adek ki dwe abicel, Kristo en Acaki ki Agiki; pien En tye i acaki me kare me acel i Baptiiso pa En, macalo ka tye i agiki me kare me acel i tho pa En. Kadok En tye i tho pa En i acaki me kare me aryo, ki En tye ka cung i tung lacam pa Lubanga i agiki me kare me aryo. Namba apar adek obedo alama me dwoko woko, ki i kare aryo, ka Lok pa Ber owaco ne Kristo keken, onyo i kare me aryo owaco ne lacar pa En, jo Yahudi ma magayo lok gidwoko woko bot Lok pa Ber.

Kare aryo magi tye ki latic acel, ki tye ki alama pa Alpha ki Omega, ki nyutu lok me Ber acel keken. Kare aryo magi myero kikelo kacel ki “line upon line.” Yo me timo me “line upon line” en aye yo me pimo pa kodi me agiki. En aye yo me timo pa nino agiki, ki gin matye atir ma ki nyutu ki kiyubu atir ki yo man i nino agiki gin aye ma yweyo onyo pwoyo wodi pa Lewi i cawa me keto muhuri pa jo 144,000.

En obi pwonjo ngat ma ngec? Kede ngat ma obi mio ngeyo lok me pwoyo? Gin ma kiweyo gi i lac, kede ma kigweyo gi i didi. Pien myero obedo cik i wi cik, cik i wi cik; rek i wi rek, rek i wi rek; kany manok, kede kuno manok. Pien ki labi ma turo-turo kede ki leb mapat, obi waco bot jo man. Bot jo ma owaco gi ni, “Man aye kuc ma iromo mi jo ma lieri obed i kuc; kede man aye yweyo”; ento pe gubinyon. Ento Lok pa Rwot obedo botgi, “cik i wi cik, cik i wi cik; rek i wi rek, rek i wi rek; kany manok, kede kuno manok”; pi gicito, ci gicuki paco, ci gigore, ci giket i ywe, ci gimako. Isaia 28:9-13.

Rek ma bino anyim i buk Isaya tami jo magonyo ma giloro jo Yerusalem. Pi jo magonyo magi, “kuc ki dwogo kuc” (koth me agiki), ma gikwero winyo, en aye omiyo giceto, gipoto i but, gibur, gimako i lacoc, ki gigolo. Temo meno gicwalo botgi ki leb mukene, pien Elija, Jowani Mubatisa ki William Miller pe gikwano i cuk me teologiya i cawa pa gin-gi. Lok me koth me agiki ma temo Adventism me Laodicea, obedo lok ma kelo woko ki timo “rek i kom rek.”

Ka mwaka adek ki apor ma acel me cabit ma i iye Kirisito otyeko moko ndagaana kigoyo i wi mwaka adek ki apor ma aryo, wanongo leng me poro ma tero piny woko gin ma nen calo pe rwate ma romo pye i wic ma penyo. Cabit en onongo obedo kare ma Lami pa Ndagaana myero omoko ndagaana, kede ndagaana me Bibilia myero omok gi ki remo. Baptiismo pa Kirisito, ki keto Kirisito i wil, kede koyo Sitefano ki yot, gin weng nyutu remo. Rek aryo ginyutu remo pa

ndagaana, kede rek magi gitye ka moko ndagaana.

Ka kikelo gi kacel, "rek i rek," ubatizo ki kweko i laa gin alama me yoo me acaki, kede kweko i laa ki goyo ki kidi i kom Stephen gin alama me yoo me agiki. Ka kikelo gi i rek acel, wan nen laa ki Mikael ma ocungo malo i kare me tho pa Stephen, calo shahidi aryo ni Yawudi kigiko kwero gi me Enjili. Tho pa Kristo bende en tho pa laturo pa en, Stephen; ma en Pasika ka kikelo rek aryo kacel. Ci ceng adek anyim, Kristo onuk woko ki tho calo lamal me mape me acaki.

Ento kombedi Kristo osechier koa i bot joma otho, kede obedo agiki pa joma onino. 1 Korint 15:20.

I tung pa Pasika ki Yie me Bibo me Acaki, i nino adek, obedo cako pa Yie me Kwon ma pe ki yisiti. Kwon ma pe ki yisiti pe omedo; ki Kristo pe onuk woko ki tho i nino aryo, ento onuk woko ki tho i nino adek. I kit me "rek ki rek", Kristo ki Istefano otho kacel; ento Istefano onuk woko ki tho lacer bot Kristo, pien tye rwom i onuko woko ki tho pa bibo me acaki.

Ento ngat acel acel i ribo pa iye keken: Kristo, ma en ma acen; bang'e gin ma en pa Kristo i kinde pa bino ne. 1 Korint 15:22.

Diiro me kare me Spring pe twero loro gi ki gi, pien gi rwate matwal. I kit man, Pentekote nyutu cik me Sande ma bino cokcok; ka bino bedo ki dwogo keto piny pa Roho Maleng, kede dwon marom aryo me Revelation kabit apar aboro kon biwaco jo ma kombedi pe ngene Lok Maber, me wuo ki i Babylon. Lok 'Babylon' tye kanyuto ki lok 'Babel', ma romo 'yubu', pien i potu pa Babel Lubanga oyubu leb, kede i Pentekote Lubanga odwogo ogol yubu pa leb me wek ocwal Lok Maber bot piny weng. Eracel, Pentekote ki cik me Sande gin rwate.

I kare me Pentekos, omii jopuonj pa Yesu twero me waco i lebo mapol; ento i kare meno, lokgi onongo dong pire bot jo Yahudi keken. Ka rek aryo kityeko mede me bedo acel, Pentekos obedo i mwaka 34, ka gigwer Stefano ki kidi, ki lok maber dong gikelo bot jo ma kombedi pe gi ngene lok maber.

Stefano nyutu jo ma binen dwogo i kwo 'i cawa me bino pa En,' ento ma otho ki En. Rwate me mieu me acaki nyutu dwogo i kwo pa Kristo i nino adek, kadong bende nyutu cako pa Tamo me Sabiiti, ma bende obedo Tamo me Pentekoste, ma ogwoko paro pa miyo Cik Apar i Sinai.

Ceng 22 me Okitoba, 1844, rwate ki lacer, pien, i tung adwogi mukene, Sister White orwate potu cwiny pa latic pa Yesu ma otime i anyim lacer ki potu cwiny ma otime lacer i ceng 22 me Okitoba, 1844. Lacer ki ceng 22 me Okitoba, 1844, gutye ka nyutu anyim cik me Sande ma kombedi bino cite. Pentekoste bende nyutu cik me Sande ma kombedi bino, ento Pentekoste obino lacer ceng 52 ki lacer. Lacer, ma Pasika onwongo kit me nyuto ne, ocako cer mapol-pwol ma gipoyo yo macon pa Isirayel ma con, ki otum ma malaika me tho oromo i Ijipt, nyaka i kare me miyo cik. Nodle ka bende cer magi tye ki kit-gigi keken, ento gi rwate matek ma pe romo weko gi woko. Ka en kamano, atir ni watiyo ki ceng 52 weng, ki cokki ki Pasika nyaka Pentekoste, macalo nyutu me yo acel keken.

Pien marom ki mano, Kak, tho pa Istiven, ki Pentekoste weng tye calo nyutu me cik pa Sunday ma bino cok coki, ka kwac me timo ma tye ka paccu-paccu ikom Babilon ma tin cako, calo dwon mar aryo me buk me Nyutu cabit abicel aboro cako lwongo mieng pa Lubanga mapat woko ki Babilon. En i alama me yo mano ma kwac me timo ikom Jerusalem obino, entit Lubanga, i ber ne, oyieyo golo-nyono me tempu ki kacoke macok ka higa apar icake ki Kak, nyo i higa 70. Golo-nyono pa Jerusalem pa con nyutu cako pa kwac me timo ma tye ka paccu-paccu ma cako i United States ka "golo woko pa piny mede iye ki golo-nyono pa piny."

Ada kicweyo ikom adwogi pa aryo, ci i kar aryo me mwaka adek ki nusu ma Kiristo otyeko moko kica, wamonyo jo adwogi aryo me tho ki donyo i kwo odoco, ma lube ki lok me con ma nyutu cik me Sande ma dong bino macokcok. Cik me Sande eni, i Apokarip chapita apar acel, kityeko nyutu calo "cawa me tingoni madit me piny." Cawa eni ocake kede jo adwogi aryo ma giyabo adwogi me mwaka adek ki nusu. Adwogi gi otum kede tho gi ki donyo gi i kwo odoco.

Lokgi me tesimoni pi mwaka adek ki abar, ma olubo tho-gi kacel ki dwogo-gi i bedo, kinyutu ne ki tho kacel ki dwogo i bedo pa Yesu kacel ki Isitefano; pien, "rek i tung rek," Isitefano kinyutu ne macalo odwogo i bedo kede Kristo. I Gamo me Ye ma Makwongo, rwate aryo ma mapire tek gimiyo.

Acel en lutino dyel ma pe tye ki bal, ento mukene en sadaka me bali. Bali onongo nyutu cero ma bino anyim, ki lutino dyel onongo nyutu Kristo. Kristo ocier i nino adek, ki Stefano onongo nyutu gin ma bino anyim, ki bali onongo nyutu cero ma bino anyim. Lajul aryo i Revelation apar acel gijuli pi higa adek ki aber; kanyima gikwanyo gi i tho, kanyima nino adek ki aber gi ocier. Lajul aryo meno onongo ki ayaba pa Kristo, ma en First Fruits, pien gi nyutu 144,000, ma bene gin First Fruits.

Ci aneno, iye, Laco me rom ocungo i Bur Siyon, ki kwede gin 144,000, ma nying Wone kicone i wang wii-gi. Ci anwinyo dwon aa ki Polo, calo dwon pi mapol, ki calo dwon me tur madwong; ci anwinyo dwon jo matugo harp, matugo kwede harpgi. Ci gi wero calo wer manyen i anyim kom, ki i anyim jami me bedo angwen, ki i anyim ludito; ci pe bene ngat mo romo ngeyo wer eno, ka ce keken gin 144,000, ma kigolo gi ki i piny. Magi gin ma pe gibalo pire kwede dako; pien gin jo virgini. Magi gin ma gilubo Laco me rom kamoro amora ma odonyo. Magi gin ma kigolo gi ki i tung jo, obedo me acela bot Lubanga ki bot Laco me rom. Ci i lebgi pe ononge twok; pien pe gi ki bal i anyim kom pa Lubanga. Revelation 14:1-5.

Ofering me sayiri i gamo me 'First Fruits' onyutu yie ma obin bino. Sitefano i mwaka 34, i cokki ki tho pa Kristo i mwaka 31; ento, "line upon line," gi ocwe i alama me yoo acel. I kom ofering me 'First Fruits', Kristo obedo "Lamb" ma okethone, kede Sitefano obedo sayiri. Kitye ki Paulo, "Kristo" en "first fruits pa gi ma ogute," ki ceng cokki "gin ma tye pa Kristo, ikare me bino ne." Jo 144,000 en "first fruits", kede gi gin "ma kobo Lamb i kabedo weng ma oceto."

I "saa" me "poto piny madit" ma i Buk me Monyo, kit apar acel, ludito aryo ma gityeko cwalo lok me lanen pi higa adek ki abil; ceken, ki gengo gi, gi ceto piny i yoo me lobo pi nino adek ki abil; ci gi odwogo i kwo. Gin en gin ma ki nyutu gi ki Isitefano, ma i kit me lanen odwogo i kwo ki Yesu, ento bene i dung Yesu. Eyo, ci gi odwogo i kwo "i nino adek ki abil," i tung ki gengo gi ki lebi ma

oyemo ki i gweng ma pe tye bogo. I "saa" acel mane gi odwogo i kwo, gi oyemo i polo calo cal me lanyut. Yore me dwogo gi i kwo kacel ki yemo gi i polo kityeko coyo pire tek i Lok me lanen pa Lubanga, kede bene ni gicoyo-gi kit pa Isitefano i tho ma adaa, kono miyo nyutu tho pa lamal ma otimore bot ludito aryo ka gicuke woko ki i lokoloko pa Laodikea me malaika adek, dok gidonyo i lokoloko pa Filadelfia me malaika adek.

Wa bino mede ki pwonye man i coc ma anyim.

Gin acel tye adit: Jo Seventh-day Adventist ma gicako bedo i wang bendera pa Setani, con gi weko yiegi i kica ki cwalo keca ma tye i Testimonies pa Tipu pa Lubanga.

Kimiyo kwayo pi bedo maleng mapol keken ki pi tic ma maleng loyo; kadong obi mede miyo kwayo eni. Dano mogo ma kombedi tye ka waco tam me Setani bibi dwoko wiigi. Tye gin mo i kabedo me geno madit, ma pe gi ngeyo ada me cawa man. Megi myero ominogi lok me waco eni. Ka gi gamo, Krisito bibi gamogi, kadong obi cweyo gi gin jok tic kacel kwede. Ento ka gi kwero winyo lok me waco, bibi yweyo ganggi i iye bendera macol pa Ladit me Oturo.

Kimiyo an cik me waco ni ada ma pire tek pi kare man tye ka yabore piny piny matut bot cwinya pa dano. I kit ma piri tek, dich kede dako myero gi cam ring pa Kricito ki meko remo pa en. Bineno medo i ngiyo, pien ada tye ki twero me medo kare weng. Lubanga Maleng ma ocako ada obino bedo i lumeny ma piny piny maloyo ki jo ma giluwu ne me ngeyo ne. Ka jo pa Lubanga gamo lok pa en calo achapa me polo, gibino ngeyo ni wotne kityeko yiko calo okinyi. Gibino gam teko pa Laloc, calo kom gam teko me kom ikare ma kicamo cam.

Pe wa twero ngeyo tutwal tamo pa Rwot i kwanyo woko nyith pa Isirael ki i twero pa jo Misri, kadong okelo gi i yoo me cogo, okelo gi i Kanaan.

Ka wan tero kebe me lero pa Lubanga ma yaro ki Lok Maber, wa bin nongo ngec ma poyo maler ikom ter pa Yahudi, ka kadong wa bin paro mabor ikom adwogi ma tek pa eni. Yenywa me adwogi pud pe otyeko. Wan otero kebe me lero manok keken. Jogi ma pe gin jokwano me Lok pa Lubanga i nino ki nino, pe gibino nyutu peko pa ter pa Yahudi. Pe gibino ngeyo adwogi ma timo tic me Templu okwaco. Tic pa Lubanga kigenge ki ngec pa piny ikom ter maduong pa En. Kwo me anyim bin yabo nining me cikke ma Kiristo, ma ocobo pire i dul me wol, omiyo jo pa En. Spalding ki Magan, 305, 306.